

Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal
Inzake het plenair debat over het eindverslag van de
informatuur (34 700, NR. 34) dd 12 oktober 2017

Onderwerp
plenair debat over het eindverslag van de
informatuur

Datum
11 oktober 2017
Ons kenmerk
2017/0103/LvdH/AvD/DN

Geachte leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal,

Op 12 oktober 2017 staat een plenair debat gepland dat zal gaan over het regeerakkoord met als titel “Vertrouwen in de toekomst”. Het College heeft een quickscan uitgevoerd om te kijken of ieders mensenrechten worden gewaarborgd in de komende regeerperiode. Hieronder de eerste bevindingen van het College. Wellicht kunt u dit meenemen in uw bijdrage.

Wat het College als eerste in het oog springt is dat het nieuwe kabinet veel aandacht heeft voor burgerschap. Daarnaast ziet het College dat het regeerakkoord voor sommige kwetsbare groepen in de samenleving wel aandacht heeft en voor sommige groepen niet.

Burgerschap

In het regeerakkoord wordt veel aandacht besteed aan (democratisch) burgerschap en kennis over de (Nederlandse) vrijheden. Mensenrechten geven invulling aan deze vrijheden en burgerschap. Kennis over en vaardigheden op basis van mensenrechten zorgen voor weerbare burgers in de toekomst. Het College gaat er dus vanuit dat mensenrechten binnen burgerschap een vaste plek krijgt in het (basis) onderwijs.

Kwetsbare groepen

Voor sommige mensen in Nederland geldt dat zij door hun gezondheid, ontwikkelingsniveau of (functie)beperking, minder goed in staat zijn mee te doen in de maatschappij. Het is de taak van de overheid om deze kwetsbare groepen in haar land goed in beeld te hebben en extra zorg voor hen te dragen. Daarvoor geldt op z'n minst dat de overheid geen wetgeving en beleid maken die deze kwetsbare groepen direct of indirect nog kwetsbaarder maken.

Het College is blij dat in het regeerakkoord met een aantal kwetsbare groepen rekening is gehouden en het beleid erop gericht is om hun positie te versterken. Zo wordt het initiatiefvoorstel tot aanvulling van de Algemene wet gelijke behandeling voor transgender- en interseksepersonen voortgezet en wordt onnodige geslachtsregistratie waar mogelijk beperkt. Ook aan mensen met een beperking wordt aandacht gegeven in het regeerakkoord als het gaat om arbeidsparticipatie en implementatie van het VN handicap verdrag. Het is goed nieuws dat het nieuwe Kabinet zich ook hard gaat maken voor het bestrijden van discriminatie in sollicitatieprocedures, bij zwangerschap en stage discriminatie.

Het College ziet voor een paar groepen in het regeerakkoord tegelijkertijd ook een aantal risico's voor de verwezenlijking van hun rechten. Zo is door het CPB berekend dat gepensioneerden financieel nadeel zullen ondervinden vanwege het feit dat hun aanvullende pensioenen niet volledig meebewegen met de contractlonen en zij tegelijkertijd geconfronteerd worden met een BTW verhoging op alledaagse benodigdheden. Ook uitkeringsgerechtigden gaan er in koopkracht op achteruit. Het College vraagt zich af wat deze achteruitgang doet met hun recht op adequate levensstandaard, en hun toegang tot andere rechten, zoals zorg, huisvesting en hun sociale positie in de maatschappij zal doen.

Daarnaast ziet het College dat voor de groep migranten een aantal wezenlijke rechten in het geding komen. Het gaat hier dan om het recht op rechtsbijstand tijdens de asielprocedure. Ook wordt het recht op autonomie ingeperkt door de zorgtoeslag, huurtoeslag en bijstand gedurende de eerste twee jaar niet rechtstreeks aan de migrant zelf maar aan de gemeente uit te keren. De migrant ontvangt voorzieningen en begeleiding in natura met leefgeld van de gemeente. Deze maatregel raakt rechtstreeks aan de menselijke waardigheid. Een migrant heeft daardoor geen keus meer hoe hij of zij zijn of haar nieuw leven inricht.

Wat doet het College?

Het College zal de ontwikkelingen volgen en -waar nodig - in actie komen wanneer de verwezenlijking van rechten voor bepaalde groepen in het gedrang dreigt te komen.

Voor vragen over deze brief kunt u zich wenden tot Laura van den Heuvel, beleidsadviseur bij het College voor de Rechten van de Mens, via l.van.den.heuvel@mensenrechten.nl of via 030- 888 3888.

Hoogachtend,

Adriana C.J. van Doijeweert
Voorzitter